

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD

YÖNETİM KURULU BAŞKANI

ARZUHAN DOĞAN YALÇINDAĞ'IN

“SANAYİ POLİTİKASI: SEKTÖRLER, GELİŞMELER VE

EĞİLİMLER” SEMİNERİ

AÇILIŞ KONUŞMASI

27 Mayıs 2008

Ceylan Intercontinental Oteli, İstanbul

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul -Türkiye

Ankara: İnan Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara- Türkiye

Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium

Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W, Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA

Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany

Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29

Tel: +90 (312) 468 10 11

Tel: +32 (2) 736 40 47

Tel: +1(202) 776 77 70

Tel: +49 (30) 288 786 300

Tel: +33 (1) 44 43 55 35

Faks: +90 212 249 13 50

Faks: +90 (312) 428 86 76

Faks: +32 (2) 736 3993

Faks: +1 (202) 776 77 71

Faks: +49(30) 288 786 399

Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org

e-mail: ankoffice@tusiad.org

e-mail: bxloffice@tusiad.org

e-mail: usoffice@tusiad.us

e-mail: berlinoffice@tusiad.org

e-mail: parisoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

Sayın Bakanım, Değerli konuklar,

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. SEDEFED ile birlikte düzenlediğimiz “Sanayi Politikası: Sektörler, Gelişmeler ve Eğilimler” konferansımıza hoş geldiniz.

Bu ay içinde açıkladığımız tarım ve enerji raporlarımızın ardından, bugün de sizlere sanayi raporumuzu takdim etmekten büyük bir mutluluk duyuyoruz. Raporumuzu Marmara Üniversitesi İngilizce İktisat Bölümü öğretim üyeleri Prof. Dr. Suut Doğruel ve Prof. Dr. Fatma Doğruel hazırladılar. Proje sürecinde SEDEFED ve Sanayi Çalışma Grubu üyeleri de görüş ve yorumlarıyla önemli katkılar yaptılar. Huzurlarınızda yazarlarımıza, SEDEFED’e ve üyelerimize katkılarından ötürü teşekkür ediyorum.

Değerli konuklar,

Hepinizin bildiği gibi, bugün Türkiye’nin karşı karşıya olduğu ekonomik dengesizliklerin başında cari işlemler açığı geliyor. Yaklaşık 40 milyar dolar civarında seyreden cari açığın belirleyicisi dış ticaret açığı. İhracatımızı yeteri kadar artıramamamız, üretime devam edebilmek için yurtdışından ara malı ve yatırım malı ithal etmek zorunda olmamız, dış ticaret açığının sürekli olarak bozulmasına neden oluyor. Bu açığı uzun vadede kapatmanın yegane yolu ise, sanayi yapısının dönüşümünden geçiyor. Bu dönüşümü teknoloji ve inovasyona odaklanmış, katma değer üreten, verimliliği hızla artırabilen bir imalat sanayii yapısına sahip olmakla gerçekleştirebiliriz.

İmalat sektörü Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde verimliliğe ve eteknolojik ilerlemeye katkısının yanısıra ekonominin geneline yönelik yarattığı diğer dışsallıklar ile ekonomik performansın en önemli belirleyicisidir. Ancak Türkiye’de imalat sanayinin son 40 yıllık başarısına baktığımızda mütevazî bir çizgi görüyoruz.

Değerli katılımcılar,

Ülkemizde sanayinin gelişmesi, yalnızca ihracat gelirinin artması açısından önemli değil, aynı zamanda, istihdam yaratma, ücret seviyelerini yükseltme, bölgesel gelişme farklılıklarını azaltma ve gelir dağılımının düzelmesine katkıda bulunma potansiyeli açısından da önemli.

Tabi, bu potansiyeli ortaya çıkarabilmek ancak sanayi politikasının önceliklerini belirlememiz ile mümkün olabilir.

Birer iş insanı olarak, hepimiz kendi işlerimizden çok iyi biliyoruz ki, öncelikleri belirlemeden, net ve iyi tasarlanmış bir strateji geliştirmeden, bugünün rekabetçi dünyasında ayakta kalmak mümkün değil. Bu çerçevede, Sanayiye bir yol haritası çizmek üzere kamu sektöründe başlatılmış olan inisiyatiflerin kısa süre içinde sonuçlanmasını diliyorum.

Öte yandan belirtmek ve altını çizmek istiyorum ki, bizim raporumuzda değindiğimiz, sanayinin hızlandırılması için önceliklerin belirlenmesi zorunluluğunu, eski tip merkezi planlamaya dayalı sanayi politikaları ile karıştırmamak gerekir.

Zaten sanayimizin geçmiş performansı ve gelecek tasarımı, bize izlenecek stratejinin bazı temel ilkelerini veriyor:

- Öncelikle tek bir sektöre ya da sadece seçilmiş birkaç sektöre odaklanmak yaklaşımı Türkiye örneğinde anlamsızdır. Ülkenin büyüklüğü, ülkede üretilen her ürünün ve iktisadi olarak karlılık gösteren, varlığını sürdürebilen her sanayinin geliştirilmesi ve ihracata dönük ölçeğinin büyütülmesi istihdam ve refah açısından önem taşımaktadır.
- Sanayi yapısının çeşitlenmesinin gerekliliği, her sektörün önündeki engellerin kaldırılmasını zorunlu kılmaktadır. Bir sektörün önündeki engelin kaldırılması, çoğu kez, diğer sektörlerin de önünün açılması anlamına gelir.
- Ülke öncelikleri ile sektörlerin öncelikleri uyumlulaştırılmalıdır. Sektörlerimizin gelişiminin önünde bu kadar kısıt olan ülkemizde, cevap aranması gereken soru hangi sektörlerin destekleneceği değil, her bir sektörün gelişimini kısıtlayan faktörün ne olduğudur
- Strateji için önceliklerin belirlenmesi önemlidir. Stratejiye daha çok sayıda sektör üzerinde en geniş etkiye yol açacak olan önlemlerden başlanmalıdır.
- Ve tabii, makroekonomik istikrarın devamı, reform sürecinin yapısal reformlardan mikro reformlara doğru genişletilmesi ve derinleştirilmesi, tüm sektörler üzerinde en büyük etki yaratacak önlemlerdir.

Şirketlerimizin faaliyette buldukları sektörde rekabet güçlerini düşüren bazı temel sorunları bu raporumuzda net olarak tanımlayabiliyoruz. Bunların başında enerji maliyetleri ve enerji temini geliyor. Geçen hafta açıklamış olduğumuz raporumuz da hatırlarsanız elektrik enerjisi sektörü reformu ile ilgiliydi. Ulaştırma ve lojistik altyapısının güçlendirilmesi, işgücü maliyetlerinin yüksekliği, kalifiye eleman teminindeki sorunlar, ithal hammadde fiyatlarının yüksekliği ve kayıtdışı, çok sayıda sektörün rekabetçiliğini azaltan diğer faktörler.

Bu hususlar arasında kayıtdışı ekonominin mahsurları rekabetçilik endişelerini aşarak, toplumda daha derin kayıplara yol açmaya başladı. Kayıtdışı ekonomi Tuzla tersanelerinde birbiri ardına gelen ölümlerin de temel nedeni. Bugünün Türkiyesinde hala bu tür olaylarla karşılaşılıyor olmamız kabul edilebilir ve hafife alınabilir bir durum değildir. Bu kayıpların durmasını istiyoruz. İzninizle Tuzla tersanelerinde iş güvenliği standartlarının yükseltilmesi için sektör temsil örgütünün dikkatine de sunduğumuz bazı önerilerimizi sizlerle de paylaşmak istiyorum.

1. İş güvenliği koşullarının uluslararası standartlara ulaştırılması konusundaki kararlılığın ve yaşanan ölümlerden kaynaklanan üzüntü ve sorumluluğun hissedildiği kamuoyu önünde dile getirilmeli,
2. Bir komisyon oluşturularak iş güvenliği konusunu ayrıntılı olarak ele alacak bir rapor hazırlanmalı,
3. Yine aynı konuda kullanılmak üzere, dernek bir fon oluşturulmalı,
4. Üye şirketlerden ve alt yüklenici firmalardan, iş güvenliğine riayet edeceklerine ilişkin imzalı bir beyanat alınmalı ve kurallara uyulup uyulmadığını denetleyebilme konusunda da gerekli girişimler yapılmalı

Değerli katılımcılar,

Biraz önce yukarıda da bahsettiğim, makroekonomik istikrarın devamı ve reform sürecinin mikro reformlara genişleyerek devam etmesi, tüm ülke ekonomisi için olduğu kadar sanayimiz için de hayati öneme sahip bir konu.

Oysa maalesef, bugün itibariyle reform sürecinde geriye gidiş, ekonomi politikalarında ise, popülist uygulamalar dönemine geri dönüş işaretleri görmekteyiz.

Aslında kaynakların daraldığı bir ortamda suni popülist önlemlere başvurulması, Türkiye’de her zaman karşı karşıya kaldığımız ve her seferinde de kaybettiğimiz olaylar olmuştur. Bu uygulamalar normal ekonomik şartlarda genel refah düzeyinin artışına katkıda bulunabilecek önlemler olarak düşünülebilir. Ancak, dünyada ekonomik krizin yaygınlaştığı ve derinleştiği, Türkiye’de ise, makroekonomik dengelerin bozulma eğilimine girdiği bir ortamda karşımıza çıkan bu kararlar, kabul edilebilir nitelikte değildir.

Son dönemin bazı kararlarını hatırlayalım:

- ❖ Belediyelere bütçeden aktarılacak pay 4 milyar YTL artırılıyor.
- ❖ Özelleştirme gelirleri borç azaltmak yerine kamu yatırımlarında kullanılacak
- ❖ İşsizlik sigortası fonu, amacı dışında kamu yatırımları için kullanılıyor.
- ❖ SSK ve Bağ-Kur prim borçlarına af geliyor.
- ❖ Banka borçları ve tarımsal krediler için sicil affı geliyor.
- ❖ Kamu İhale Kanunu değiştiriliyor.
- ❖ Faiz dışı fazla oranı düşürülüyor.

Türkiye’nin iktisadi tarihinin de gösterdiği gibi, bu tarz popülist uygulamalar, hep kaşıkla verilenin daha sonra kepçeyle alınmasıyla sonuçlanmıştır. Dileyelim ki bu kez, tarih tekerrür etmesin.

Değerli konuklar,

Bugünkü konferansımızda yurtiçinden ve yurtdışından çok kıymetli konuşmacılarımız var. Yapacakları konuşmalarla, geçmişin merkezi planlama anlayışı üzerine kurulu sanayi politikalarından sonra bugün gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerdeki uygulamalar hakkında bilgi sahibi olacağız. Gerek bugün sizlerin değerlendirmenize sunacağımız projemizin ve gerekse dinleyeceğimiz bu konuşmaların, Türkiye’de hazırlanmakta olan sanayi stratejisinin geliştirilmesine katkıda bulunmasını diliyorum.

Beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür ediyor, Sayın Bakanımız Zafer Çağlayan’ı konuşmasını yapmak üzere kürsüye davet ediyorum.